

Lastenkodin Hyvölän huvilatilalla Vihdissä toimivan kesäkodin yhteensä 24,200 mk:ksi lasketuista menoista arvioitiin ¹⁾ kuluvan erilaisiin korjauksiin 12,000 mk, kulunkeihin 5,000 mk ja palkkoihin 7,200 mk.

Caritas niminen kesäsiirtola. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ²⁾ 3,150 mk:n avustus Caritas nimisen kesäsiirtolan ylläpitoon.

Lasten siirtäminen maaseudulle. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua Helsingin seurakuntain diakoniakeskuksen anomukseen saada 20,000 mk:n suuruisen avustuksen lasten toimittamiseksi keskuksen heille, osittain äiteineen, varaamiin kesäsiirtoloihin. Lastensuojelulautakuntaa päätettiin kehoittaa suorittamaan avustus kaupunginhallituksen lautakunnan käytettäväksi mainitunlaisiin tarkoituksiin myöntämistä varoista, ja avustuksen myöntäminen tapahtui ehdoin, että siitä, matkakustannuksia lukuunottamatta, kohdistui enintään 10 mk henkilöä ja päivää kohden sekä että asianomaisten maallaolo jatkui enintään 30 päivää.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntää talousarvion ulkopuolella olevalta tililtä tilitysvelvollisuuksin enintään 775,000 mk Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle lasten sekä eräiden äitien ja vanhusten siirtämiseksi maaseudulle ehdoin, että avustuksesta, matkakustannuksia lukuunottamatta, kohdistui enintään 10 mk henkilöä ja päivää kohden sekä että asianomaisten maallaolo jatkui enintään 30 päivää, saaden myönne-
tystä määrärahasta nostaa ennakolta 100 mk maalle lähetettyä henkilöä ja viikkoa kohden. Asianomaisten maalle siirrettyjen lasten, äitien ja vanhusten maallaoloa edellä mainituin tavoin päätettiin ⁵⁾ myöhemmin pidentää toistaiseksi, kuitenkin enintään siksi kuin oli kulunut 1 ½ kuukautta heidän lähtöpäivästään, sekä oikeuttaa yhdistys suorittamaan esittämänsä palkkiot henkilökunnalle. Tarkoitukseen myönnettiin aikaisemmin myönnettyjen varain lisäksi talousarvion ulkopuolella olevalta tililtä entisin ehdoin 200,000 mk. Päätökset oli aikanaan alistettava kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton toimitettava jätepaperinkeräys. Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitto oikeutettiin ⁶⁾ toimittamaan jätepaperinkeräys eräissä kaupungin virastoissa.

8. Erinäisiä sosiaalisia tehtäviä koskevat asiat

Oikeusaputoimisto. Apulaisoikeusavustaja Y. J. E. Hämesalo oikeutettiin ⁷⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1942 loppuun.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin myönnettiin ⁸⁾ 2,450 mk oikeusaputoimiston huoneiston vuokrankorotuksen suorittamiseen.

Työnvälitys

Työnvälitystoimisto. Hevosottomiehenä toimivalle työnvälitystoimiston vahtimestarille G. A. Leemlochille myönnettiin ⁹⁾ virkavapautta kertomusvuoden heinä- ja elokuulta, jolta ajalta, koska hän tällöin oli suoritta-

¹⁾ Khs 11 p. jouluk. 2,633 \$. — ²⁾ Khn jsto 21 p. elok. 3,917 \$. — ³⁾ Khs 10 p. heinäk. 1,747 \$. — ⁴⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,669 \$; ks. tämän kert. s. 42. — ⁵⁾ Khs 24 p. heinäk. 1,805 \$. — ⁶⁾ Khn jsto 30 p. tammik. 3,119 \$. — ⁷⁾ S:n 23 p. tam-mik. 3,080 \$. — ⁸⁾ S:n 13 p. helmik. 3,179 \$. — ⁹⁾ Khs 25 p. syysk. 2,135 \$.

nut yksinomaan hevosottomiehen tehtäviä, hänen palkastaan oli pidätetty 50 %, joten pidätetty määrä, 1,789: 35 mk, oli maksettava hänelle takaisin.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että jos työnvälityslautakunta myönsi työnvälitystoimiston vahtimestarille G. A. Leemlochille Helsingin suojeluskuntapiirin esikunnan kiireellisiä hevosottomiehen tehtäviä varten esittämän virkavapauden lokakuun 6 p:n ja 18 p:n väliseksi ajaksi, niin hänelle oli mainitulta ajalta suoritettava täysi palkka.

Työnvälitystoimiston osastonjohtajat Y. J. Vuorjoki ja N. J. Mäki oikeutettiin ²⁾ asumaan kaupungin ulkopuolella v:n 1942 loppuun.

Kaupunginlakimiehelle annettiin ³⁾ tehtäväksi alustavan kuulustelun ja tutkimuksen toimittaminen eräiden työnvälitystoimiston viranhaltijain toimistossa vallitsevista epäkohdista tekemän valituksen johdosta.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista polttoaineen hinnan nousun varalta myönnettiin ⁴⁾ 8,000 mk:n lisäys työnvälitystoimiston lämpö- määrärahaan.

Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi, että työnvälitystoimiston v:n 1940 menoihin asianmukaisen anomuksen teon jälkeen oli myönnetty valtionapua yhteensä 836,018: 80 mk eli toimiston yleisten osastojen menoihin 341,237: 45 mk, henkisen työn osaston 186,374: 65 mk, nuoriso-osaston 105,940: 50 mk, merimiesosaston 84,252: 90 mk ja maatalousosaston 118,213: 30 mk.

Työnvälityslautakunnan ilmoitus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle kertomusvuoden kesän työtilanteesta antamastaan selvityksestä merkittiin ⁶⁾ tiedoksi.

Työpaikkain välittäminen sotainvaliideille. Sotainvaliidien paikanvälitystoimiston tiedusteltua, voiko kaupunginhallitus sijoittaa työhön sotainvaliideja sekä kuinka paljon ja minkä laatuista työntekijöitä, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa kaupungin hallituksia sekä lauta- ja johtokuntia kääntymään toimiston puoleen mikäli voivat sijoittaa sotainvaliideja työhön alaisiinsa laitoksiin.

Työvelvollisuuslautakunnan päätökset 6,000 mk:n palkkion suorittamisesta lautakunnan sihteerille tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseltä ajalta sekä 1,200 mk:n palkkion suorittamisesta työnvälitystoimiston toimistoapulaiselle A. V. Salmiselle samalta ajalta samoin kuin päätös suorittaa lautakunnan sihteerille ja työnvälitystoimiston osastonjohtajalle W. Mattlarille 1,500 mk kummallekin lautakunnan toimintakertomuksen laatimisesta kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä täytäntöönpantaviksi. Tästä aiheutuvien samoin kuin lautakunnan eräiden muiden menojen peittämiseksi kaupunginhallitus myönsi 11,450 mk yleisistä käyttövaroistaan.

Työvoimalautakunta. Työvoimalautakunnan naispuoliseksi varaläjäseneksi valittiin ⁹⁾ arkkitehti E. Ruuth.

Merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi Suomen nuorison iskujoukkojen Helsingin osaston johtajan A. Palmgrenin valitseminen työvoimalautakunnan neuvottelevaksi lisäjäseneksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että työvoimalautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille suoritetaan ne palkkiot ¹²⁾, jotka kaupunginvaltuusto

¹⁾ Khs 9 p. lokak. 2,198 §. — ²⁾ Khn jsto 9 p. tammik. 3,042 §. — ³⁾ Khs 30 p. lokak. 2,330 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 2,676 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. huhtik. 1,030 § ja 29 p. toukok. 1,382 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 1,557 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. tammik. 83 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. maalisk. 795 § ja 24 p. huhtik. 1,027 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,719 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,804 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. heinäk. 1,853 § ja 14 p. elok. 1,869 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1939 kert. s. 103.

oli vahvistanut suoritettaviksi aikaisemmin toimineelle työvelvollisuuslautakunnalle.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että työnvälitystoimiston johtajalle E. S. Seppälälle suoritetaan kesäkuun 25 p:stä lukien 2,500 mk:n suuruinen kuukausipalkka hänen toimiessaan työvelvollisuuslain toimeenpanoa varten perustetun työvoimalautakunnan alaisen erillisen työvelvollisuusviraston johtajana.

Talousarvion ulkopuolella olevalta tililtä kaupunginhallitus myönsi 250,000 mk ²⁾ työvelvollisuusviraston menoihin, ennakolta kaupunginkassasta talousarvion ulkopuolella olevalle tilille merkittäväksi 400,000 mk ³⁾ työvoimalautakunnan käytettäväksi linnoitustoihin lähetettävien työvelvollisten varustamiseksi sekä ennakolta kaupunginkassasta 200,000 mk ⁴⁾ työvelvollisuusviraston juokseviin menoihin.

Eräiden linnoitustyömaille lähetettyjen työvelvollisten korvausvaatimukset. Uudenmaan lääninhallitus oli päätöksellään toukokuun 15 p:ltä lähettänyt kansanhuoltolautakunnalle eräiden linnoitustyömaille lähetettyjen työvelvollisten korvausvaatimukset matka- ja odotuspäiviltä sekä kehoittanut lautakuntaa käsittelemään ne kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kiertokirjeessä joulukuun 29 p:ltä 1939 ja lääninhallituksen kiertokirjeellä huhtikuun 5 p:ltä 1940 läänin kaikille kunnille lähetetyssä saman ministeriön kirjeessä huhtikuun 3 p:ltä 1940 määrättyssä järjestyksessä sekä ennakolta kaupungin varoista suorittamaan mainituissa kirjelmissä edellytetyt vielä maksamattomat muonarahat työvelvollisten matka- ja odotuspäiviltä. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ ennakolta kaupunginkassasta myöntää tarkoitukseen 1,860 mk.

Nuorison iskujoukot. Edellyttäen, että elintarvikekeskus katsoi voitavansa tilauksesta ja täysin korvauksin ottaa huolehtiakseen ruoanpidosta Suomen nuorison iskujoukkojen Helsingin osaston työmailla, kaupunginhallituksella puolestaan ei ollut ⁶⁾ mitään mainitunlaista järjestelyä vastaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ korvata Suomen nuorison iskujoukkojen Helsingin osaston jäsenten edestakaiset matkat järjestön työmaille raitioteiden varsinaisilla kulkuvuoroilla, milloin työmaa oli kaupungin laitaisissa tai sen lähiympäristössä, Raitiotie ja omnibus oy:n esittämää laskua vastaan. Edellä mainittuihin kuljetuskustannuksiin kaupunginhallitus sittemmin myönsi ⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan yhteensä 9,750 mk.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ Suomen nuorison iskujoukkojen Helsingin osastolle tilitysvelvollisuuksin 5,500 mk sekä järjestön huoneiston vuokraa varten 2,000 mk. Lisäksi osasto oikeutettiin ⁹⁾ kaksi kertaa viikossa klo 5.30—9.30 ottamaan vettä eräästä Munkkiniemen palopostista siten, että vesijohtolaitos aikanaan lähetti kaupunginhallitukselle laskun käytetystä vedestä.

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1,853 §. — ²⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,718 §. — ³⁾ S:n 14 p. elok. 1,890 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. syysk. 2,158 a §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,694 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,804 §. — ⁷⁾ Khn jsto 21 p. elok. 3,899 §, 28 p. elok. 3,919 §, 11 p. syysk. 3,971 §, 18 p. syysk. 4,005 §, 25 p. syysk. 4,022 §, 2 p. lokak. 4,051 §, 9 p. lokak. 4,078 §, 16 p. lokak. 4,091 §, 30 p. lokak. 4,143 § ja 20 p. marrask. 4,217 §. — ⁸⁾ Khs 14 p. elok. 1,868 § ja 23 p. lokak. 2,299 §. — ⁹⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,812 §.

Yleishyödyllisten tarkoitusten määrärahat

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahan jakaminen. Valiokunta ¹⁾, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia oli kaupunginhallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen ²⁾ johdosta anottu 802,500 mk, jota vastoin käytettävissä oleva määrä nousi kuten edellisenäkin vuonna ainoastaan 310,000 mk:aan. Kyseisestä määrärahasta ennen suoritettu Keski-Helsingin valkonauhayhdistyksen avustus oli tällä kertaa ehdotettu siirrettäväksi raittiusseurain ja -järjestöjen avustusmäärärahasta maksettavaksi.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset avustusten jaosta sellaisenaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ seuraaville yhdistyksille, laitoksille y.m. alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	5,500
Suomen sairaanhoitajatarliitolle kotisaira- ja terveydenhoidon tuntihoitoa varten	2,500
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalista hoitolaitosta varten	23,000
Sokeain keskusliitolle	18,000
Helsingin sokeat yhdistykselle sen työtoiminnan tukemiseen ja myymälän vuokraan	12,500
Sokeain teknilliselle tehtaalte Teo oy:lle	2,000
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta varten	12,000
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle sen taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Siuntiossa olevan lepokodin avustamiseen	14,500
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitoon	4,000
Helsingin Mariayhdistykselle iäkkäiden palvelijattarien kodin ylläpitoon	3,000
Vanhainkodin kannatusyhdistykselle	5,000
Helsingfors dövtumsförening yhdistykselle kansansivistystyön harjoittamiseen kuuromykkäin keskuudessa	3,350
Heikkokuuloisten suojausyhdistykselle	1,650
Invaliidien työkotiyhdistykselle	14,000
Helsingin invaliidien yhdistykselle	5,000
Tuki ja työ yhdistykselle	8,000
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle kesävirikistyksen järjestämiseen varattomille äideille ja lapsille	14,000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosastolle palvelijatarosastokodin ja lepokodin ylläpitämiseen	3,000
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuorisosaastolle	850
Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten katumyyjien toiminnan järjestämiseksi ja joutilaiden poikain työlläytystoimistoa, kesäleiriä y.m. varten, yhdistyksen Sörnäisten, Vallilan ja Toukolan osastoille poikakerhon	

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 153. — ²⁾ Khs 23 p. tammik. 245 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 2,221 §.

	Mk
ylläpitämiseksi mainituissa kaupunginosissa ja Pasilan ja Käpylän osastoille nuoriso- ja poikatyön tukemiseen sekä yhdistyksen ammattioppilaskotia varten	16,000
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja työkotia varten	17,000
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistykselle sen kasvatussosiaalista toimintaa ja vähävaraisten poikain kesävirkestystoimintaa varten	3,500
Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaaliselle kerholle kesäsiirtolan ylläpitoon	1,000
Helsingin poikakotiyhdistykselle	11,000
Sairaanhoitajatar H. Kivimäelle hänen Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa ylläpitämiseen	7,000
Caritas kesäsiirtolalle	2,500
Teollisuusseutujen evankelioimisiseuralle Kalliolan poika- ja tyttökerhotyön kannattamiseksi	12,000
Bethel lastenkodille	4,000
Kottby privata svenska barnträdgård lastentarhalle	1,500
Helsingin kaupunkilähetykselle vapaata lasten- ja nuorisotyötä, lasten kesäsiirtolaa, Kumpulaan ja Tilkkaan järjestettävää puutarhatyötä sekä lasten ja nuorten kirjastoa varten	15,000
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle sen kesävirkestys- ja siirtolatoiminnan tukemiseen	3,000
Helsingin työväen sivistystoimikunnalle opintokerhotyötä varten	10,650
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle sen kotiapulaiskoulua ja kursseja varten	8,000
Helsingfors svenska Marthaförening yhdistykselle sen kodinhoitokursseja varten	5,000
Suomen työväen arkistolle	7,000
Kirjoja sokeille yhdistykselle	5,500
Brage yhdistykselle sen leikkeletoista varten	5,000
Kasvatusopilliselle kirjastolle ja lukusalille	3,500
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	10,000
Suomen laulajain ja soittajain liitolle	7,000
Finlands svenska sång- och musikförbund liitolle	3,000
Yhteensä	310,000

Edelleen päätettiin, että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöissä, niin että:

Suomen sairaanhoitajatarliitto, Suomen sairaanhoitajatar yhdistys ja Suomen sokeain hierojain yhdistys olivat terveydenhoitolautakunnan alaiset;

Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat yhdistys, Sokeain teknillinen tehdas Teo oy., Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Helsingin Mariayhdistys, Vanhainkodin kannatusyhdistys, Helsingfors dövtumsförening yhdistys, Heikkokuuloisten suojaamisyhdistys, Invalidien työkotiyhdistys, Helsingin inva-

liidien yhdistys, Tuki ja työ yhdistys, Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys, Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarosasto ja Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen nuorisosasto huoltolautakunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys ynnä sen Sörnäisten, Vallilan, Toukolan, Pasilan ja Käpylän osastot ja ammattioppilaskoti, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män, Naisylioppilaiden kristillisen yhdistyksen sosiaalinen kerho, Helsingin poikakotiyhdistys, sairaanhoitajatar H. Kivimäki Leppävaarassa olevan pikkulastenkotinsa puolesta, Caritas kesäsiirtola, Teollisuusseutujen evankelioimisseura, Bethel lastenkoti, Kottby privata svenska barnträdgård lastentarha ja Helsingin kaupunkilähetys lastensuojelulautakunnan alaiset;

Helsingin sosialidemokraattinen nuorisoyhdistys sosiaali- ja opetusasiain johtajan alainen;

Helsingin työväen sivistystoimikunta suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alainen;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Martha-förening kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työväen arkisto, Kirjoja sokeille yhdistys, Brage yhdistys ja Kasva¹⁾usopillinen kirjasto ja lukusali kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset; sekä

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio, Suomen laulajain ja soittajain liitto ja Finlands svenska sång- och musikförbund musiikkilautakunnan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1942 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kun niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden siellä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa huoltoviraston rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenajan oloista, sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita huoltolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa;

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä

että avustuksensaajat saivat kertomusvuonna käyttää edellisenä vuonna myönnettyjä avustuksia.

Partiojärjestöjen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustusmäärärahaa jakamaan asetetun valiokunnan ehdotuksen mukaisesti jakaa menosääntöön merkityn 20,000 mk:n suuruisen partiojärjestöjen avustusmäärärahan tasan Helsingissä toimivien partiopoikajärjestöjen ja partiotyttöjärjestöjen kesken, siten että kumpikin ryhmä sai 10,000 mk, sekä pyytää Suomen partiopoikain keskusvaliokunnalta ja Suomen partiotyttöjen neuvotteluvaliokunnalta ehdotukset mainittujen summien jakamisesta.

¹⁾ Khs 23 p. tammik. 245 § ja 9 p. lokak. 2,221 §.

Emmy ja David Skogmanin partiolaiskodin avustaminen. Emmy ja David Skogmanin muistorahaston korkovaroista kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää Pelastusarmeijalle 4,136: 80 mk sen hoidossa olevan Emmy ja David Skogmanin partiolaiskodin v:n 1940 toiminnan tuottaman tappion peittämiseksi sekä liittää käyttämättä jäävän osan korkovaroista rahaston pääomaan.

Raittiusseurain ja -järjestöjen avustuspäämäärärahan jakaminen. Valiokunta ²⁾, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä raittiusseurain ja -järjestöjen avustuspäämäärärahaa ilmoitti mietinnössään, että avustuksia oli hallituksen toimesta julkaistun kuulutuksen ³⁾ johdosta anottu 352,600 mk, jonka lisäksi kaksi avustuksenanojaa ei ollut anomuksissaan maininnut mitään määrättyä summaa, kun taas käytettävissä oleva määrä kertomusvuonna nousi 170,000 mk:aan kuten edellisenäkin vuonna. Keski-Helsingin valkonauhayhdistyksen avustus, joka ennen oli suoritettu yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäämäärärahasta, oli kertomusvuonna ehdotettu suoritettavaksi kyseisestä määrärahadista.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset avustusten jaosta sellaisinaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut rahamäärät:

	Mk
Raittiusyhdistys Koitolle	22,000
Raittiusyhdistys Kilvelle	20,000
Sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	19,000
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiuspiirijärjestölle	18,000
Lasten raittiusosastolle Nousevalle voimalle	13,000
Helsingin raittiusseuralle	10,000
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	9,000
Helsingfors nykterhetsvänner yhdistykselle	7,000
Helsingin raittiusyhdistysten keskustuimikunnalle	6,350
Raittiusosasto Tovereille	6,000
Naisten raittiuskeskukselle	5,000
Raittiusyhdistys Koiton lastenosastolle Nousevalle Koitolle	5,000
Vallilan sosialidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle	5,000
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitolle Fylgialle	3,500
Raittiuskerho Imatralle	3,500
Alli Tryggs minne loosille	3,000
Vallilan sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Tähkälle	3,000
Ylioppilaiden raittiusyhdistykselle	3,000
Balder loosille	2,500
Raittiusyhdistys Koiton poikaosastolle Sinihaukoille	2,000
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle	1,650
Kuuromyökkäin raittiusseuralle Surdille	1,500
Helsingin satamamiehet yhdistykselle	1,000
Yhteensä	170,000

Edelleen päätettiin:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka määrätään kaupunginvaltuuston

¹⁾ Khs 15 p. toukok. 1,272 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 153. — ³⁾ Khs 23 p. tammik. 245 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 2,222 §.

marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskeissa säännöissä, kuitenkin siten, että Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia oli ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan valvonnan alainen, tullen sen v:n 1942 helmikuun kuluessa antaa kaupunginhallitukselle selostus tästä valvontatyöstään, sekä

että avustuksensaajain oli v:n 1942 helmikuun kuluessa annettava kaupunginhallitukselle selostus toiminnastaan ja myönnettyjen avustusten käyttämisestä.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ehdotus Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliiton Fylgian oikeuttamisesta käyttämään v:lta 1939 ja 1940 saamiensa avustusten yhteismäärästä, 6,852 mk:sta, säästöön jäänyt 3,169 mk:n rahamäärä kertomusvuonna myöhemmin tehtävää tilitystä vastaan hyväksyttiin ¹⁾.

Nuorison raittiuskasvatus. Merkittiin ²⁾ tiedoksi Raittiusjärjestöjen yhteistoimikunnan valtuustoille osoittama kirjelmä, jossa pyydettiin valtuustoja väkijuomayhtiön voittovarain käytöstä päättäessään varaamaan niitä entistä enemmän nuorison raittiuskasvatustoiminnan tukemiseen.

Kunnantöntekijäin kesävirkestyskodin avustaminen. Helsingin kunnantöntekijäin keskustoimikunnalle myönnettiin ³⁾ sen Kulosaaren kartanossa ylläpitämän kunnan töntekijäin kesävirkestyskodin kertomusvuoden vuokran suorittamiseksi 28,800 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Marttakoulun avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 37,900 mk:n suuruisen avustuksen Helsingin Marttakoululle sen syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana järjestettävää talousopetustyötä varten.

Helsingfors svenska Marthaförening ⁵⁾ yhdistykselle myönnettiin ⁶⁾ 5,000 mk:n suuruisen avustus sen harjoittamaa neuvontatoimintaa varten.

Maatalouskerhotoiminnan avustaminen. Kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan 5,000 mk:n suuruisen avustuksen Suomen ruotsinkielisten maatalousseurojen liiton maatalouskerhovaliokunnalle maatalouskerhotoiminnan järjestämiseksi 13—18-vuoden iässä olevalle helsinkiläisnuorisolle.

Työvalmiustoiminnan avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ 5,000 mk:n avustuksen Helsingin ja sen ympäristön työvalmiustoimistolle käytettäväksi reserviin kutsuttujen tai evakuoitujen henkilöiden perunapalstainhoidossa sekä jonkun verran pommitusvaurioiden korjaamisessa, kodittomiksi jääneiden huollossa y.m. vapaaehtoisesti avustaneiden henkilöiden matkakustannuksiin y.m. menoihin.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suostua siihen, että kiinteistölautakunnan Helsingin ja sen ympäristön työvalmiustoimiston käytettäväksi luovuttamista Katariinankadun talon n:o 2 kahdesta huoneesta ei kanneta mitään vuokraa.

Invaliidien työkotiyhdistyksen avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ yleisistä käyttövaroistaan myöntää Invaliidien työkotiyhdistykselle 4,500 mk:n suuruisen avustuksen yhdistyksen vuokraaman Tuurholman alueen vuokran maksamiseen.

¹⁾ Khs 27 p. helmik. 568 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 2,509 §. — ³⁾ S:n 13 p. maalisk. 675 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 2,009 §. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 214. —

⁶⁾ Khs 28 p. elok. 2,010 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. huhtik. 1,026 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,770 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. marrask. 2,459 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. toukok. 1,086 §.

Sotakoirasuojeluskunnan avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 2,100 mk Helsingin sotakoirasuojeluskunnan 21 sotakoiran koiraveron suorittamiseen.

Suomen kristillisen ylioppilasliiton avustaminen. Suomen kristilliselle ylioppilasliitolle myönnettiin ²⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 15,000 mk:n suuruinen avustus liiton heinäkuun 17 ja 22 p:n välisenä aikana järjestettävää suomalais-ruotsalaista kristillistä ylioppilas- ja lukiolaiskokousta varten.

Lomankäytön propagandanäyttelyn avustaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 10,000 mk:n suuruisen avustuksen työväen matkailuliiton järjestettävän lomankäytön propagandanäyttelyn avustamiseksi.

U r h e i l u

Olympiakisat. Suomen soutuliiton rakennustoimistolta olympiakisain pääharjoituskilpailuja varten lainaamien lippujen käyttökulujen suorittamiseen myönnettiin ⁴⁾ 2,326: 50 mk kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Maaottelumarssi. Helsingin piirin maaottelumarssitoimikunnalle päätettiin lainata ⁵⁾ 25 pöytää ja 25 penkkiä sekä myöntää ⁶⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 5,303: 50 mk rakennustoimiston niiden käytöstä esittämän laskun maksamiseksi.

Saksalaisten sotilaiden oikeus uimalaitosten maksuttomaan käyttöön. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁷⁾ kaupunginjohtajan toimenpiteen järjestää täällä oleville saksalaisille sotilaille vapaan uintioikeuden kaupungin uimalaitoksilla.

K a n s a n h u o l t o

Kansanhuoltolautakunnan ohjesääntö. Merkittiin ⁸⁾ tiedoksi kunnallisen keskustoimiston kiertokirje, jossa ilmoitettiin kansanhuoltoministeriön tiedoittancen, että kansanhuoltolautakuntien ohjesääntöehdotukset niiden vahvistamisenmenettelyn jouduttamiseksi oli lähetettävä kunnalliselle keskustoimistolle ennakotarkastusta varten.

Kansanhuoltoministeriö oli kansanhuoltopiirien toimistoista, kansanhuoltolautakunnista ja kansanhuollonjohtajista maaliskuun 12 p:nä annetun asetuksen 25 §:n nojalla, sellaisena kuin se on kesäkuun 6 p:nä annetussa asetuksessa, vahvistanut kaupunginvaltuuston hyväksymän ⁹⁾ Helsingin kaupungin kansanhuoltolautakunnan ohjesäännön, kuitenkin ehdoin, että ohjesäännön 17 §:ssä mainittu johtosääntö, mikäli siinä määrättiin kansanhuoltolautakunnan alaisen viran- tai toimenhaltijan virkaan ottaminen muun kuin kansanhuoltolautakunnan tehtäväksi, alistettiin tältä osaltaan kansanhuoltoministeriön vahvistettavaksi. Asia merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi sekä päätettiin ¹⁰⁾ pyytää kansanhuoltolautakunnan lausunto johtosäännöstä.

¹⁾ Khs 24 p. huhtik. 1,029 §. — ²⁾ S:n 24 p. huhtik. 1,018 §. — ³⁾ S:n 30 p. tammik. 256 §. — ⁴⁾ Khn jsto 23 p. tammik. 3,109 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. toukok. 3,494 §. — ⁶⁾ Khs 20 p. marrask. 2,472 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,776 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,657 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 43. — ¹⁰⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,686 §.

Kansanhuoltotoimisto. Kansanhuoltoministeriölle päätettiin ¹⁾ tehdä ilmoitus kansanhuoltotoimiston toimistonjohtajan E. Sauran irtisanoutumisesta maaliskuun 15 p:stä lukien.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ määrätä kaupunginsihteeri E. O. Mantereen hoitamaan avoinna olevaa toimistopäällikönvirkaa huhtikuun 21 p:stä lukien toistaiseksi.

Toimistopäällikkö E. O. Mantereelle myönnettiin ³⁾ tarvittava palkallinen virkaloma matkan tekemiseksi Ruotsiin elintarvikkeiden hankkimista Helsinkiin koskevia neuvotteluja varten.

Korvauksena apulaistoimistopäällikkö J. Hartiolle, joka oman virkansa ohella oli hoitanut avoinna olevaa toimistopäällikönvirkaa maaliskuun 4 p:n ja huhtikuun 20 p:n välisenä aikana, kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ⁴⁾ suorittamaan 50 % toimistopäällikönviran kyseisen ajan palkasta eli 5,760 mk.

Kansanhuoltolautakunnan ilmoitettua kansanhuoltotoimistoon töiden ruuhkautumisen välttämiseksi tarvittavan 8 uutta toimistoapulaista, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ kehoittaa lautakuntaa maksamaan mainittujen toimistoapulaisten palkat tilapäisen työvoiman määrärahastaan sekä tekemään esityksen tämän määrärahan ylittamisestä sen jälkeen kun sen riittä-mättömyydestä oli saatu lopullinen selvyys.

Toimistoon palkattavan uuden siivoojan ja lähetin palkat päätettiin ⁶⁾ sallia suorittaa kansanhuoltolautakunnan tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Lisätyövoiman palkkaamiseksi toimistoon uusien ostokorttien jakelua varten vuoden alkupuolella kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 100,000 mk kansanhuoltolautakunnan menoarvioon sisältyvistä käyttövaroistaan.

Syyskuussa toimitettavan ostokorttien jakelun kustannuksiin kansanhuoltotoimistolle myönnettiin ⁸⁾ ennakolta kaupunginkassasta 200,000 mk, mistä 116,000 mk kuluisi henkilökunnan palkkaukseen ja 28,000 mk ylityökorvauksiin omalle henkilökunnalle; kaupunginvaltuustolta oli aikanaan anottava määrärahaa tarkoitukseen.

Sen jälkeen kun kansanhuoltolautakunta oli ilmoittanut, että ostokorttijakelussa tuntipalkkaa nauttivien jakeluhenkilöiden lisäksi tarvittiin 45 kansanhuoltotoimiston virkailijaa, jotka valvoisivat jakelua virka-ajan jälkeen ja sunnuntaisin, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että mainituille 45 virkailijalle suoritetaan virka-ajan jälkeen suoritetusta työstä sama 8 mk:n palkkio tunnilta kuin toimiston ulkopuoleltakin palkatuille henkilöille, riippumatta heidän kuukausipalkastaan sekä vähentämättä sitä 25 tunnin ylityömäärää kuukaudessa, mihin viranhaltijat muuten olivat velvolliset lisäkorvauksetta.

Teurastamon vaakaajalle H. O. Heinolle ja terveydenhoitolautakunnan toimiston eläinlääkintöosaston katsastajalle W. Sundbäckille, jotka kansanhuoltolautakunnan keskusjaoston päätöksen nojalla ja asianomaisten lautakuntain suostumuksella kertomusvuoden huhtikuun 7 p:stä lukien olivat kansanhuoltotoimiston alaisina sivutoimenaan hoitaneet tuoreen silakan kaupan säännöstelyn valvontaa kaupungissa, päätettiin ¹⁰⁾ kummallekin edellä mainitusta päivästä lukien toistaiseksi suorittaa 1,000 mk:n palk-

¹⁾ Khs 20 p. helmik. 509 §. — ²⁾ S:n 17 p. huhtik. 986 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 1,169 §. — ⁴⁾ Khn jsto 23 p. toukok. 3,618 §. — ⁵⁾ Khs 27 p. helmik. 566 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,654 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. helmik. 512 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 1,918 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. huhtik. 1,008 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. toukok. 1,280 §.

kio kuukaudessa kansanhuoltolautakunnan tilapäisen työvoiman määrärahasta.

Kansanhuoltolautakunnan keskusjaoston edellä mainitunlaiseen valvontatoimeen kertomusvuoden toukokuun ajaksi palkkaamalle makkara-tehtaiden valvojalle U. Merilinnalle päätettiin ¹⁾ niinkään suorittaa 1,000 mk:n kuukausipalkkio samalta tililtä.

Pätevien ammattivoimien kiinnittämistä kaupungin polttoaineasiain hoidon johtoon tarkoittavan kansanhuoltoministeriön kehoituksen johdosta kaupunginhallitus päätti ²⁾ selostaa ministeriölle kaupungin halkojen hankintaa sekä ilmoittaa, ettei ollut tarpeen uudistaa tämän toiminnan johtoa.

Kaupungin polttoainepäällikkö, pääjohtaja E. Hj. Rydman ja polttoainepäällikön apulainen, metsänhoitaja H. Willman olivat lokakuun 27 p:nä ryhtyneet tehtäviään hoitamaan. Kun pääjohtaja Rydmanin kuitenkin marraskuun 17 p:stä lähtien oli ryhdyttävä hoitamaan varsinaista virkaansa kansaneläkelaitoksessa niin päätettiin ³⁾ kaupungin puolesta, sosiaaliministeriön jo annettua asiaan suostumuksensa, sallia, että hän iltapäivisin klo 14:stä lukien hoiti polttoainepäällikön tehtäviä. Polttoainepäällikön apulainen H. Willman, jonka palkkio aikaisemmin oli määrätty 9,000 mk:ksi kuukaudessa, oli työhön ryhtyessään ilmoittanut tyytyvänsä 3,000 mk:n kuukausipalkkioon. Polttoaineasioiden hoitoa varten oli toimistoon lisäksi ollut palkattava marraskuun 27 p:stä tarkastuksia suorittamaan insinööri E. Börjeson 4,000 mk:n kuukausipalkoin sekä toimistoapulaiset L. Roschier marraskuun 17 p:stä 2,000 mk:n kuukausipalkoin ja R. Jänes marraskuun 10 p:stä 1,800 mk:n kuukausipalkoin. Kapteeni A. V. Huldénille, joka marraskuun 10 p:stä lähtien rautatiehallituksessa oli hoitanut polttoainepäällikön alaisia kuljetuskysymyksiä, oli päätetty maksaa 1,000 mk:n palkkio kuukaudessa, edellyttäen että rautatiehallitus antoi suostumuksensa siihen. Kaupunginhallitus oikeutti ³⁾ tämän mukaisesti kansanhuoltolautakunnan tilapäisen työvoiman määrärahastaan suorittamaan kaikkien edellä mainittujen viranhaltijain palkat lokakuun 27 p:n ja marraskuun 30 p:n väliseltä ajalta, kaikkiaan 8,696: 65 mk sekä sen jälkeen yhteensä 13,450 mk kuukaudessa.

Herra L. Helteen anottua sekä kaupunginhallitukselle että kaupunginvaltuustolle osoittamissaan valituskirjelmissä tutkimuksen suorittamista hänen irtisanomistaan kansanhuoltotoimiston hintatarkkailuosaston osastonhoitajantoimesta koskevassa asiassa, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa, ettei asia antanut sille toimenpiteen aihetta sekä että koska kansanhuoltolautakunnalla oli oikeus irtisanoa toimeen ottamansa viranhaltijat, niin kaupunginhallitus ei enää voinut alistaa asiaa kaupunginvaltuuston tutkittavaksi.

V:n 1940 kalliinajanlisäysten suorittamiseksi kansanhuoltolautakunnan alaisille viranhaltijoille kaupunginhallitus oikeutti ⁵⁾ kansanhuoltolautakunnan ylittämään mainitun vuoden asianomaisia palkkamäärärahojaan 99,151: 90 mk.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ kansanhuoltotoimiston viranhaltijoille suoritettavat kaupunginvaltuuston päätöksen ⁷⁾ mukaiset kalliinajanlisäykset.

¹⁾ Khs 15 p. toukok. 1,280 §. — ²⁾ S:n 6 p. maalisk. 646 §. — ³⁾ S:n 11 p. jouluk. 2,658 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. tammik. 244 § ja 9 p. huhtik. 935 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. tammik. 129 § ja 30 p. tammik. 264 §.; ks. v:n 1940.kert. s. 6. — ⁶⁾ Khs 17 p. huhtik. 980 ja 1,009 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 6.

Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ¹⁾ ylittämään kertomusvuoden määrärahojaan Tilapäistä työvoimaa, Painatus ja sidonta sekä Tarverahat vastaavasti 137,522 mk, 27,058: 60 mk ja 16,933: 30 mk.

Huoneistot. Käyttövaroistaan arvaamattomiin vuokriin ja vuokrankorotuksiin kaupunginhallitus myönsi 20,000 mk huhtikuun 1 p:nä käytäntöön tulevien uusien ostokorttien jakelua varten tarvittavien tilapäisten huoneistojen vuokraan ²⁾; 38,164 mk kansanhuoltolautakunnan Hallituskadun talosta n:o 17 vuokraamien kahden huoneiston vuokrankorotuksiin ³⁾; 16,100 mk kansanhuoltolautakunnan sivukansliaa varten Hämeentien talosta n:o 35 vuokrattavan huoneiston vuokraan ⁴⁾; sekä 49,000 mk kansanhuoltolautakunnan Aleksanterinkadun talosta n:ot 16—18 vuokraaman huoneiston vuokraan ⁵⁾.

Syyskuussa toimitettavan ostokorttien jakelun kustannuksiin ⁶⁾ sisältyi 10,000 mk jakelua varten tarvittavien tilapäisten huoneistojen vuokraan ⁷⁾.

Kansanhuoltolautakunta oikeutettiin ⁸⁾ vuokraamaan valtion tiedotuslaitokselle kolme yhteensä 80 m² käsittävää kansanhuoltotoimiston huoneistoon kuuluvaa huonetta 1,600 mk:n kuukausivuokrin ja ehdoin, että huoneet palautettiin kansanhuoltotoimiston käyttöön heti kun se oli irti-sanonut sopimuksen.

Vuokrasäännöstely. Vastauksessaan sosiaaliministeriön asiasta tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ ilmoittaa, ettei sen mielestä vielä olisi ryhdyttävä liikehuoneistojen vuokrasäännöstelyyn sekä että kysymys asunnonvälityksen toimeenpanosta olisi siirrettävä toistaiseksi.

Polttopuiden jakelu. Kansanhuoltolautakunnan ilmoitus valtionrautateiden varastosta ostettujen polttopuiden jakelusta ja vähittäismyynnistä saadusta voitosta merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa kansanhuoltotoimiston myymään kaupungin omistamia koivu- ja sekahalkoja, puoleksi kumpiakin, yhteensä 25,000 m³ kiinteistötoimiston talo-osaston tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Rakennusaineiden käyttö. Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi kansanhuoltoministeriön kiertokirje, jossa vallitsevaan rakennusaineiden puutteeseen viitaten kehoitettiin kaupunki- ja kauppalakuntia olemaan vallitsevissa oloissa ryhtymättä rakentamaan omia toimitalojaan, mikäli ne eivät siirtoväen huollon ja hallinnon kannalta olleet ehdottoman välttämättömiä.

Kaupunginhallituksen tehtyä ¹³⁾ esityksen asiasta, kansanhuoltoministeriön rakennusainetoimisto ilmoitti puoltaneensa määrättyjen betonirautamäärien ostamista valmistavan poikain ammattikoulun ja Mäkelänkadun kansakoulun uudisrakennuksia sekä Katajanokan vuotavarasto-suojarakennusta varten tarkoitettavien ostolupien myöntämistä ¹⁴⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ saattaa kaikkien autoja omistavien kaupungin lautakuntain samoin kuin kansanhuoltolautakunnan tietoon kansanhuoltoministeriön kirjelmän, jossa kehoitettiin kiinnittämään erikoista huomiota autorenkaiden tarkoituksenmukaiseen hoitoon sekä keräämään käytetyt ja romurenkaat ja myymään ne joko Nokian kumitehtaalle tai paikkakunnan luotettaville kumikorjaamoille.

¹⁾ Khs 12 p. kesäk. 1,583 §. — ²⁾ S:n 20 p. helmik. 512 §. — ³⁾ S:n 27 p. helmik. 567 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. huhtik. 936 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. toukok. 1,269 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 44. — ⁷⁾ Khs 14 p. elok. 1,918 §. — ⁸⁾ Khn jsto 10 p. heinäk. 3,803 §. — ⁹⁾ Khs 14 p. elok. 1,876 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 30 p. tammik. 3,148 §. — ¹¹⁾ Khs 28 p. elok. 2,015 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. maalisk. 693 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. huhtik. 865 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 1,407 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. maalisk. 640 §.

Korsirehun hankinta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tehdä Ajurien osto- ja myyntiosuuskunta sekä Österbottniska Lantagenturen nimisten toimimien kanssa sopimukset korsirehun ostamisesta ja jakelusta kansanhuoltoministeriön lähettämän sopimusmallin mukaisesti lisättynä määräyksellä siitä, että valtuutettu yksin vastasi rahoituksesta.

V ä e s t ö n s u o j e l u

Kaupungin evakuointi. Korvauksena evakuointiajoihin osallistuneiden autojen omistajille y.m. kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 15,292 mk v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

V:n 1941 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus, niitä ylittäen, osoitti ³⁾ 162,978: 30 mk Raitiotie ja omnibus oy:n esittämän laskun maksamiseen, joka johtui 87 omnibusvaunun kunnostamisesta ja varaamisesta pakkoevakuointia varten. Kaupunginvaltuustolle päätettiin aikanaan tehdä esitys määrärahan ylityksen hyväksymisestä.

V:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 1,504 mk vuokran maksamiseksi Kiljavannummen parantolaan siirretyn kaupungin arkistoaineiston vaatimasta säilytystilasta.

Väestönsuojelulautakunta. Väestönsuojelulautakunnan virkaatoimittavalle sihteerille luutnantti F. V. Kaltamolle päätettiin ⁵⁾ sallia suorittaa 150 mk:n suuruinen palkkio kokoukselta.

Väestönsuojelutoimisto ⁶⁾. Väestönsuojelulautakunta oikeutettiin ⁷⁾ täyttämään väestönsuojelutoimiston avoimeksi tullut vanhemman toimistoapulaisen virka ja lähetintoimi sekä perustettu uusi rakennusteknikonvirka.

Väestönsuojelutoimisto oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään väestönsuojelulautakunnan ja sen toimiston määrärahaa Tilapäistä työvoimaa 10,500 mk apulaisen palkkaamiseksi toimistoon kesä-, heinä- ja elokuun ajaksi; ylittämiseen oli myöhemmin saatava kaupunginvaltuuston suostumus.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ heinäkuun 1 p:stä lukien korottaa väestönsuojelutoimiston toimistopäällikön, toimistoinsinöörin, toimistopäällikön apulaisen ja koulutuksen johtajan palkat vastaavasti 7,200 mk:aan, 6,350 mk:aan, 5,300 mk:aan ja 4,200 mk:aan kuukaudessa, mihin tulivat lisäksi kaupunginvaltuuston päätöksen mukaiset kalliinajanlisäykset. Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa väestönsuojelulautakunnan edellä mainittujen palkankorotusten johdosta ylittämään asianomaisia tilejä sekä tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen toimenpiteen hyväksymisestä.

Väestönsuojelutoimiston käteiskassa määrättiin aluksi 50,000 mk:n ¹⁰⁾ suuruiseksi mutta korotettiin myöhemmin 100,000 mk:ksi ¹¹⁾.

Merkittiin ¹²⁾ tiedoksi ilmasuojelukeskuksen ilmoitus erinäisistä kustannuksista kaupungille aiheuttaneista toimenpiteistä, joihin ilmasuojelukeskus oli ryhtynyt.

Ilmasuojelukeskus oikeutettiin ¹³⁾ ylittämään väestönsuojelulautakunnan ja sen toimiston tarverahoja 4,166: 35 mk ja kaupunginhallituksen käyttövaroista väestönsuojelua varten myönnettiin ¹³⁾ keskuksen käytettäväksi 250,894 mk.

¹⁾ Khs 20 p. maalisk. 759 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 231 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 2,548 §. — ⁴⁾ Khn jsto 16 p. tammik. 3,062 §. — ⁵⁾ Khs 28 p. elok. 1,961 §. — ⁶⁾ Väestönsuojelutoimisto muodostettiin sodan puhjettua väestönsuojelukeskukseksi (ilmasuojelukeskukseksi). — ⁷⁾ Khn jsto 6 p. helmik. 3,158 §. — ⁸⁾ Khs 12 p. kesäk. 1,551 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,605 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,629 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,708 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,706 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,774 §.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi väestönsuojelukeskuksen menoihin elokuulta 1,669,184: 90 mk ¹⁾, syyskuulta 598,626 mk ²⁾, lokakuulta 456,039 mk ³⁾, marraskuulta 353,840 mk ⁴⁾ ja joulukuulta 571,769 mk ⁵⁾, päättäen aikanaan tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen edellä mainittujen käyttövarainsa ylittämisestä tarvittavin määrin.

Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 135,000 mk 1,000 kylpykaavun hankkimiseksi ensiapuasemille.

Ilmasuojeluhenkilöstö. Ensiapuasemain ylilääkäri P. J. Heiniön apulaisena toimivalle lääketieteen- ja kirurgiantohtori G. V. Vallgrenille päätettiin ⁷⁾ sallia suorittaa 125 mk:n korvaus päivältä.

Hyväksyen ilmasuojelukeskuksen esityksen määrärahan myöntämisestä ilmasuojelukeskuksen ja muiden johtoportaiden sekä muodostelmien päivärahoihin, siten ettei kaupungilta palkkaa nauttiville henkilöille ollut suoritettava päivärahaa kaupungin varoista, kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ tarkoitusta varten ilmasuojelukeskukselle 13,915 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ suorittaa kasarmoitujen kaupungin ilmasuojelumudostelmien muonituskuluja 15 mk henkilöä kohden vuorokaudessa sikäli kuin kasarmoituja henkilöitä oli enemmän kuin valtion asettamissa määrävahvuuksissa oli edellytetty. Ilmasuojelukeskuksen esityksestä kaupunginhallitus sittemmin muuttaen edellistä päätöstään päätti ¹⁰⁾, että niiden ilmasuojelumudostelmiin kuuluvien henkilöiden osalta, joiden huolto kunnan oli kustannettava ja jotka nauttivat yhteismuonitusta, saatiin muonituksesta maksettava hinta laskea 20 mk:n mukaisesti vuorokaudelta, tämän päätöksen vaikuttamatta asianomaisille itselleen rahassa suoritettavan muonitusrahan suuruuteen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾, että kaikki ilmasuojelumudostelmiin kuuluvat henkilöt, joiden pakollisesti läpi vuorokauden kaupungin määräyksestä tulee olla määrätyissä majoituspaikoissa, ovat velvolliset tarpeen vaatiessa suorittamaan varsinaista työtä, paitsi vartiopalvelusta, minä vuorokauden aikana tahansa. Mikäli vallitsevien poikkeuksellisten olojen aiheuttamaa varsinaista työtä suoritetaan enemmän kuin 8 tuntia vuorokaudessa, lauantaisin 6 $\frac{1}{2}$ tuntia, maksetaan tästä ylityöstä ylityökorvaus valtioneuvoston kesäkuun 19 p:nä vahvistamien määräysten mukaisesti. Tällaisille majoituspakon alaisille työntekijöille taataan vähintään 46 $\frac{1}{2}$ tunnin viikkopalkka huolimatta siitä, järjestetäänkö heille varsinaista työtä vai ei. Tuntipalkka maksetaan tällöin asianomaisen työntekijän vakinaisen ammatin mukaisesti, huomioimatta sitä, millaisessa tehtävässä hän majoituspakon alaisena on. Mikäli työntekijä on majoituspakon alainen sunnuntaisinkin, vaikkei hän silloin tee varsinaista työtä, maksetaan hänelle yksinkertainen tuntipalkka 8 työtunnin mukaisesti. Jos hän taas sunnuntaina tai kirkollisena juhlapäivänä joutuu suorittamaan vallitsevien poikkeuksellisten olojen aiheuttamaa työtä, suoritetaan hänelle siitä asianomaisissa laeissa mainituissa tapauksissa 50 %:lla korotettu palkka. Majoituspakon korvauksena he saavat vapaan muonituksen tai, jos se on

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1,862 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 1,968 §. — ³⁾ S:n 2 p. lokak. 2,165 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. marrask. 2,365 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 2,549 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,806 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,777 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,809 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,703 §. — ¹⁰⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,808 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,712 §.

vaikeasti järjestettävissä, muonarahaa 15 mk vuorokaudessa. Tämä ei koske sellaisia viran- tai toimenhaltijoita, joiden varsinaisen virantoimituksen vuoksi tulee olla määrättyihin majoituspaikkoihin sijoitettuina mainitun virantoimituksen edellyttäminä aikoina. Henkilöt, jotka eivät nauti palkkaa kaupungilta mutta joiden kaupungin määräyksestä tulee läpi vuorokauden olla määrättyissä majoituspaikoissa, saavat vapaan muonituksen. Tämä päätös, mikäli se koskee ylityökorvauksen määrää, tulee voimaan heinäkuun 4 p:nä, joten niille, joille ei ole suoritettu edellisen mukaista ylityökorvausta tai joille on suoritettu pienempi korvaus, on ajalta ennen edellä mainittua päivää suoritettava normaali ylityökorvaus tai tämän ja jo suoritetun korvauksen välinen erotus. Muilta osin päätöstä on noudatettava siitä alkaen, jolloin asianomainen henkilö on määrätty olemaan majoituspaikassa.

Ilmasuojelumuodostelmien kesäkuun 23 p:n ja heinäkuun 5 p:n välisen ajan muonituskuluihin kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 108,717: 20 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾, että ilmasuojelutehtäviin otetuille Raitiotie ja omnibus oy:n 20 autonkuljettajalle suoritetaan kesäkuun 30 p:stä lukien kaupungin varoista muonarahaa 15 mk vuorokaudelta. Kyseisen muonarahaa suoritamista varten heinäkuun 15 p:ään saakka kaupunginhallitus myönsi ³⁾ 4,800 mk käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että ilmasuojelujoukoissa palveleville lotille ja muulle naispuoliselle henkilökunnalle saatiin antaa ilmainen poliklinillinen hoito Marian sairaalan poliklinikoissa edellyttäen että asianomaisella oli ilmasuojelulohkon suojelujohtajan kirjoittama passitus.

Kaksi minimivahvuuden ulkopuolella koossapidettyyn ilmasuojeluhenkilöstöön kuuluvien henkilöiden sairaalaokeskelusta aiheutunutta laskea, joiden loppusummat yhteensä nousivat 390 mk:aan, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ maksettaviksi käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Merkittiin tiedoksi ilmasuojelutoiminnan rajoittamista koskeva ilmasuojelukeskuksen ilmoitus, jonka johdosta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ lausua käsityksensä, että korjauskomppaniain kasarmoitu vahvuus oli edelleen pidettävä puolena niiden aikaisemmasta vahvuudesta siten kuin ilmasuojelupäällikkö elokuun 17 p:nä oli määrännyt.

Ilmasuojelumuodostelmien majoitus- y.m. huoneistot. Ilmasuojelukeskuksen esityksestä kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ väestönsuojelua varten varatuista käyttövaroistaan 15,692: 60 mk ilmasuojelukeskuksen alaisen majoituspaikkain vuokra-, valaistus- ja lämmityskustannuksiin kesäkuun 18 p:n ja heinäkuun 31 p:n väliseltä ajalta. Ilmasuojelumuodostelmien majoituspaikkoina lisäksi käytettyjen kansakouluhuoneistojen sekä ratsastusstadionin mahdollisista tilitysvuokrasta ilmasuojelukeskus myöhemmin tekisi erillisen esityksen.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ peruuttaa aikaisemman päätöksensä ⁹⁾ 3,125 mk:n korvauksen vaatimisesta Pienen Roobertinkadun talon n:o 12 omistavalta Kiinteistö oy. Pharmacialta sen talosta Kasarmitorin lohkolle vuokrattujen huonetilain lämmityskustannuksista, joita kaupunki oli yhtiön puolesta suorittanut, sekä v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuoje-

¹⁾ Khs 14 p. elok. 1,872 §. — ²⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,704 §. — ³⁾ S:n 24 p. heinäk. 1,807 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,735 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 2,470 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 1,966 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. elok. 1,865 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 207 §. — ⁹⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 289.

lua varten myöntää yhtiölle 1,873: 65 mk mainittujen huonetilain vuokra- sekä korjauskustannuksien korvauksena. Samalla kaupunginhallitus päätti, että kyseisen lohkon suojelujohtajaa H. Cajanderia vastaan, joka oli laiminlyönyt oikeuden varaamisen kaupungille korvauksen saantiin edellä mainituista lämmityskuluista, ei ryhdyttäisi mihinkään toimenpiteisiin.

Talonryhmille jaetut ruokaliput. Ryhdyttyään kaupunginhallitukselta saamansa kehoituksen ¹⁾ nojalla perimään taloilta korvausta huoltoviraston sodan aikana talonryhmien varattomille jäsenille jakamista ruokalipuista väestönsuojelulautakunta onnistui saamaan kokoon vain lähes puolet koko määrästä. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ tällöin v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten vielä maksamattomien ruokalipujen arvon poistamiseen 250,585 mk, josta 11,176 mk kiinteistötoimiston talo-osaston hallinnassa olleiden kiinteistöjen osuukien maksamiseen. Edelleen kaupunginhallitus päätti antaa asiamiesosastolleen tehtäväksi koettaa periä maksamattomat osuudet kaupungille samoin kuin päätti, ettei asiassa ryhdytä enempiin toimenpiteisiin mahdollisten väärinkäytösten johdosta.

Väestönsuojelukoulutus. Kaupungin virastojen ja laitosten suojelujohtajien päätettiin ³⁾ sallia osallistua maaliskuun 26 p:n ja huhtikuun 9 p:n välisenä aikana järjestettäviin väestönsuojelukursseihin.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua siihen, että ammattiopetuslaitosten opettajille järjestettäviin väestönsuojelukursseihin voivat osallistua myöskin kaupungissa olevien valtion tarkastuksen alaisten ja valtionapua nauttivien ammattikoulujen opettajat.

Ilmasuojelukeskus oikeutettiin ⁵⁾ painattamaan 6,000 suomenkielistä ja 2,000 ruotsinkielistä ylipainosta julkaisusta Väestön omakohtaisen suojelun opas yhteensä 27,100 mk:n kustannuksin, jotka saatiin suorittaa väestönsuojelulautakunnan ja sen toimiston määrärahasta Väestönsuojelukoulutus.

Väestönsuojeluvälineiden hoito. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ 5,000 mk kaupungille kuuluvien väestönsuojeluvälineiden hoitokustannuksiin.

Samoista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ 12,000 mk väestönsuojeluvälineiden sotavakuutusmaksun suorittamiseen.

Ilmatorjuntakaluston maksaminen. Rahatoimiston ilmoitettua, että se ilmatorjuntakalusto, joka elokuun 23 p:nä 1940 päivätyin kaupungin ja puolustusministeriön välisen sopimuksen perusteella oli toimitettava kaupungille, elokuun 15 p:nä oli tullut täydelleen maksetuksi, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ kehoittaa väestönsuojelulautakuntaa merkitsemään kalustoluetteloonsa mainitun kaluston, jonka arvo nousi 31,294,000 mk:aan.

Hälytyslaitteet. Käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ 420,000 mk induktoripuhelinlaitteiden hankkimista varten väestönsuojeluelimien sisäisiä viestityksiä, hälytysviestityksiä ja muita väestönsuojelukeskuksen, lohkokryhmien, lohkojen ja tähystysasemien välisiä viestityksiä varten.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ tehdä Helsingin puhelinyhdistykselle esityksen yleisen puhelinhälytysjärjestelmän aikaansaamisesta siten, että

¹⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 280. — ²⁾ Khs 23 p. tammik. 208 §. — ³⁾ Khn jsto 20 p. maalisk. 3,341 §. — ⁴⁾ Khs 13 p. helmik. 421 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,775 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,771 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. maalisk. 610 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. lokak. 2,303 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. tammik. 142 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,604 §.

kukin puhelimen tilaaja itse suorittaisi siitä aiheutuvat kustannukset. Helsingin puhelinyhdistyksen huomautettua edellisen johdosta käsityksenään, että toimenpide on luonteeltaan yleinen väestönsuojelutoimenpide, jonka kustannukset olisi suoritettava yleisistä varoista, kaupunginhallitus puolestaan päätti ¹⁾ huomauttaa Helsingin puhelinyhdistykselle, että kun 500,000 mk:aan nousevat perustamiskustannukset, joihin lisäksi tulevat vuotuiset kunnossapito- y.m. kustannukset tällöin koituisivat hyödyksi ainoastaan osalle kunnan jäsenistä eivätkä kunnan jäsenten yhteiseksi hyödyksi, ei kaupunki lain mukaan voine ottaa niitä suorittaakseen. Katsoen siihen verraten suureen lisävarmuuteen ilmahälytysten sattuessa, jonka järjestelmän käytäntöönottaminen toisi mukanaan ja toisaalta sen yksityisille aiheuttaman lisäkustannuksen pienuuteen, kaupunginhallitus sen vuoksi päätti kehoittaa Helsingin puhelinyhdistystä alistamaan kysymyksen edustajakokouksensa päätettäväksi taikka edelleen toimimaan sellaisen järjestelmän kehittämiseksi, jonka mukaisesti hälytysjärjestelmään liittyminen ei olisi pakollinen kaikille mutta mahdollinen mahdollisimman monille. Helsingin puhelinyhdistyksen johtokunta ilmoitti sittemmin käsitelleensä asiaa sekä hyväksyneensä yhdistyksen aikaisemmin esittämän kannan, että tilaajia ei voitaisi pakottaa järjestelmän käytäntöönottamiseen siitä johtuvine kustannuksineen, varsinkin kun oli epävarmaa, olisiko järjestelmä valmistuttuaan enää ajankohtainen. Mitä taas tuli sellaiseen järjestelmään, johon liittyminen ei olisi pakollista, johtokunta katsoi, että sen käytännölliset vaikeudet eivät sitä edelleen kehittämällä olleet poistettavissa. Kun tällaisella järjestelmällä lisäksi tuskin tulisi olemaan mainittavaa käytännöllistä merkitystä, johtokunta katsoi, ettei yhdistyksen varoja sen edelleen kehittämiseksi voitu sitoa. Ilmoitus merkittiin ²⁾ tiedoksi.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Helsingin puhelinyhdistyksen tarjouksen kovaäänisten ynnä niihin kuuluvien tarvikkeiden hankkimisesta kaupungille.

V:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ 166,213: 90 mk:n suuruisen lisämäärärahan eräiden aikaisemmin suoritettujen hälytyssireenien asennustöiden maksamiseen.

Hälytyssireenin asentamiseen Hernesaaren Kalastajatorille kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 15,000 mk kertomusvuoden käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ ilmasuojelukeskuksen toimenpiteen luovuttaa keskuksen varastossa olevista hälytyssireeneistä kaksi Oy. Strömberg ab:lle Kotkan kaupungille toimitettaviksi, jolloin yhtiö kolmen viikon kuluttua toimittaisi keskukselle takaisin kaksi samanlaista sireeniä.

Väestönsuojat. Suojarakennuksien rakentamista ja tarkastusta koskevien erinäisten säännösten soveltamisesta annetun asetuksen 7 §:n mukaan suorittaa suojarakennusten tarkastuksia läänin väestönsuojelutarkastaja tai joku muu lääninhallituksen määräämä tarkastusviranomaisena. Kun Uudenmaan läänin väestönsuojelutarkastaja muiden virkatehtäviensä takia ei ennättänyt suorittaa kyseisiä tarkastuksia Helsingin kaupungissa, tiedusteli lääninhallitus väestönsuojelulautakunnalta, voiko se myötävaikuttaa asiallisen tarkastuksen aikaansaamiseen Helsingin kaupungin

¹⁾ Khs 31 p. heinäk. 1,844 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 2,199 §. — ³⁾ S:n 6 p. marrask. 2,366 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 254 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. marrask. 2,518 §. —

⁶⁾ S:n 16 p. lokak. 2,258 §.

alueella, katsoen lääninhallitus tällöin yksinkertaisimmaksi, että sama henkilö, joka kaupungin määräämänä seurasi ja valvoi kyseistä rakennustoimintaa, toimitti tarkastuksen myöskin lääninhallituksen puolesta. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ tällöin tehdä lääninhallitukselle esityksen väestönsuojelutoimiston toimistoinsinööriin C.-H. T. Nyströmin määräämisestä kyseistä tehtävää suorittamaan samalla huomauttaen edellyttävänsä, että, jos tästä tehtävästä koitui niin paljon työtä, ettei toimistoinsinööri Nyström ennättänyt sitä omien virkatehtäviensä ohella suorittaa, niin valtio aikanaan korvasi kaupungille tästä järjestelystä aiheutuvat lisämenot.

Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ kaupunginjohtajan toimenpiteen myöntää väestönsuojelutoimikunnalle oikeuden ottaa yleisten väestönsuojain vartiokomppaniaan 72 miestä 75—85 mk:n päiväpalkoin sekä 12 naista 50—60 mk:n päiväpalkoin.

Sittemmin kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ yleisten väestönsuojain miespuolisten vartijain lukumäärän 88:ksi ja naispuolisten vartijain lukumäärän 22:ksi vartijain esimiestä lukuunottamatta, sekä määräsi miehille suoritettavaksi 85 mk päivässä, naisille 60 mk päivässä ja vartijain esimiehelle V. A. Harmaselle 125 mk päivässä. Puistoissa oleviin sirpalesuojiiin ei tällöin asetettu erikoisvartijoita.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ kaupunginjohtajan toimenpiteet, joilla: rakennustoimistolle oli annettu yleinen määräys kunnostaa kaikki kaupungin talojen väestönsuojat, yleiset väestönsuojat ja väestönsuojiksi luotut tunnelit;

wäestönsuojelutoimistoa oli kehoitettu vuokraamaan S.O.K:n uudisrakennuksen kellari yleiseksi väestönsuojaksi;

palolaitosta oli kehoitettu luovuttamaan autojen säilytyspaikoiksi tarkoitettut kalliosuojat yleisiksi väestönsuojiksi; sekä

wäestönsuojelutoimistolle oli annettu lupa lainata kunnalliskodista kalustoa lohkokoryhmien ja lohkojen väestönsuojiiin.

Eräiden IPAK:n ehdottamien rakennustöiden loppuunsaattamiseksi kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ jo myöntämiensä 2,300,000 mk:n lisäksi 300,000 mk ⁶⁾ v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ siirtää v:n 1938 talousarvion pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot lukuun Talorakennukset sisältyvän 420,000 mk:n määrärahan Paloasema Kalliossa, kaasusuojaahuoneen sisustaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi v:n 1940 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvissä, väestönsuojelutöitä varten varatuissa kaupunginvaltuuston käyttövaroissa syntyneen ylityksen peittämiseksi. Edelleen kaupunginhallitus päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään edellä mainituista kaupunginvaltuuston käyttövaroista myönnettyä 6,000,000 mk:n määrärahaa 218,867: 80 mk, mikä vastasi Johanneksen kirkon länsipuolelle, Korkeavuorenkadun alle ja Kallion paloasemalle rakennettavien palokunnan suojien kustannusten nousua työntekijöille v. 1940 maksettujen kalliinajanlisäysten johdosta. Vielä kaupunginhallitus päätti v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten myöntää yleisten töiden lautakunnalle yhteensä 2,500,000 mk edellä mainittuja väestönsuojelutöitä varten.

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1,603 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,667 §. — ³⁾ S:n 3 p. heinäk. 1,705 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,667 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. tammik. 165 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 298. — ⁷⁾ Khs 30 p. tammik. 297 §.

V:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ 27,293: 75 mk Kaisaniemen tunnelin kunnostamiseen väestönsuojaksi, 681 mk väestönsuojelumuodostelmien henkilösuojia varten, 1,497: 95 mk Pasilan torin suojakaivantoa varten, 12,571: 65 mk lautakatoksen rakentamiseen Siltavuoren tunnelin länsipäähän ja vesijohtotunnelin Viipurinkadun puoleiseen päähän, 4,914: 60 mk Heikinkadun viemäritunnelin kunnostamiseen väestönsuojaksi sekä 2,448 mk vesisäiliöiden tai vesikaivojen rakentamiseen kaupungin keskiosiin.

Väestönsuojelutöitä, kaupunginvaltuuston käytettäväksi nimisen v:n 1940 määrärahan ylityksenä kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää yleisten töiden lautakunnalle sairaaloita, ensiapuasemia ja väestönsuojelulohkoja varten rakennettavien suojahuoneiden kustannuksiin 1,485,707: 90 mk, mikä vastasi työntekijöille maksettujen kalliinajanlisäysten aiheuttamia lisämenoja mainittuna vuonna, sekä oikeuttaa lautakunnan kertomusvuoden aikana ylittämään sille myönnettyjä määrärahoja edellä mainittujen väestönsuojelutöiden suorittamiseksi, ollen sen aikanaan anottava määrärahan osoittamista tarkoitukseen.

V:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten kaupunginhallitus myönsi ³⁾ yhteensä 99,742: 65 mk eräiden väestönsuojelutöiden suorittamista varten Hämeentien 80:ssa toimivassa kansakoulussa sekä suojalaitteiden poistamista varten Marian sairaalasta, tuberkuloosisairaalasta, Hämeentien 80:ssa toimivan kansakoulun talosta, Neljänнен linjan 15:ssä toimivan kansakoulun talosta ja Katariinankadun talosta n:o 1 sekä Runeberginkadun 44:stä, Sturenkadun 23:sta, Töölönkadun 28:sta, Hesperiankadun 15:stä ja Turuntien 65:stä.

Yleisten suojahautojen kunnostamiseen kaupunginhallitus myönsi 85,517: 75 mk ⁴⁾ v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten sekä 37,039: 80 mk ⁵⁾ kertomusvuoden vastaavista varoista.

Eräiden Vallilan asukkaiden tehtyä kaupunginhallitukselle esityksen yleisten väestönsuojain rakentamisesta Vallilan kaupunginosaan, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ottaa kysymyksen käsiteltäväkseen vasta kun suunnitelma kaupungin alueelle v:n 1945 loppuun mennessä rakennettavista yleisistä väestönsuojista oli valmistunut.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä kaupunginjohtajan toimeenpiteen sallia eräiden Vallilan asukkaiden pyynnöstä kunnostaa eräitä väestönsuojia yleisiksi väestönsuojiksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä ilmasuojelukeskuksen puoltaman vaihtoehdotuksen Vallilan ruotsinkielisen kansakoulun talon rakentamattoman kellaritilan kunnostamiseksi yleiseksi väestönsuojaksi, sallia töiden aloittamisen heti sekä myöntää niiden suorittamiseen 375,000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista väestönsuojelutöihin, ollen päätös aikanaan alistettava valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ rakennustoimiston esitykseen saada suorittoa Senaatintorin väestönsuojan rakennustyöt laaditun piirustuksen n:o 5,959 mukaisesti. Kaupunginlakimiestä päätettiin ¹⁰⁾ kehoittaa ryhty-

¹⁾ Khs 30 p. tammik. 298 §. — ²⁾ S:n 30 p. tammik. 299 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 228 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. tammik. 255 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. toukok. 1,218 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. kesäk. 1,435 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,776 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. elok. 1,864 §; ks. tämän kert. s. 45. — ⁹⁾ Khs 27 p. marrask. 2,520 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. kesäk. 1,439 §.

mään neuvotteluihin asianomaisten kiinteistönomistajain kanssa väestönsuojaa koskevien sopimusten aikaansaamiseksi.

Ilmasuojelukeskuksen hallussa olevaan Korkeavuorenkadun kalliosuojaan tarvittavan kaluston hankkimiseen kaupunginhallitus myönsi 19,800 mk ¹⁾ v:n 1940 käyttövaroistaan väestönsuojelua varten ja 29,910 mk ²⁾ kertomusvuoden vastaavista varoista.

Puhelimien järjestämiseen edellä mainittuun ilmasuojelukeskuksen kalliosuojaan myönnettiin ³⁾ 85,000 mk kaupunginhallituksen kertomusvuoden käyttövaroista.

Kaupunginhallituksen ilmoitettua yliopistolle aikovansa rakennuttaa suojahuoneen yliopiston Siltavuorella omistamien tonttien alle yliopiston rehtori ilmoitti, ettei yliopistolla ollut mitään tätä vastaan mutta että yliopisto piti selvänä, että rakennustyöt suoritettiin kaikkea tarpeellista varovaisuutta noudattaen niin, ettei mitään vahinkoa aiheutettu yliopiston rakennuksille tai muulle omaisuudelle, minkä varalta kaupungin oli sitouduttava korvausvelvollisuuteen, siirtyen lisäksi koko sen vuorenrinteen kuunnessapito ja istutuksilla koristaminen, jonka alle suojahuone sijoitettaisiin, kaupungin huollettavaksi. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi laatia yliopiston kanssa sopimuksen asiasta yliopiston rehtorin kirjelmän mukaisesti.

Korvauksena rakennustoimiston muurarille S. Niemiselle hänen Vilhonvuoren väestönsuojassa sattuneessa tulipalossa tuhoutuneista 3 vesivaa'astaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 320 mk yleisistä käyttövaroistaan. Samalla kaupunginhallitus päätti antaa asiamiesosastolleen tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin tulipalon sytyttämiseen syyllistyneiden saattamiseksi rangaistukseen.

Helsingin suojeluskuntapiirin piiriesikunnan ilmoitettua irtisanovansa kaupunginhallituksen ja suojeluskuntapiirin välisen sopimuksen piirin omistamassa Pohj. Hesperiankadun talossa n:o 15 olevan väestönsuojan käyttämisestä yleisenä väestönsuojana yhden viikkoa irtisanomisajoin tammikuun 7 p:stä lukien kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että suojan väliaikaiseen sisustamiseen käytetty puutavara korvauksetta sai jäädä suojeluskuntapiiriin käyttöön.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa rakennustoimistoa varustamaan väestönsuojeluhenkilöstöä varten rakennetut kalliosuojat sähköjohdoilla ja myöhemmin esittämään laskut suoritettujen töiden kustannuksista. Samalla kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rakennustoimiston käyttämään tarkoitukseen ennakolta kaupunginkassasta enintään 110,200 mk.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa rakennustoimiston talorakennusosastolle tehtäväksi huolehtia lämmityksen järjestämisestä samoin kuin polttoaineiden hankinnasta kaupungin rakennuttamiin kalliosuojoihin.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾, että sairaalasuojaan sekä Katajanokan ja Käpylän ensiapuasemille rakennetaan sisäänkulkuovet ja väliseinät rakennustoimiston tekemän ehdotuksen mukaisesti, Katajanokan ensiapuasemalle kuitenkin huomioonottaen sen rauhanaikaisen käytön vaatimat muutokset.

¹⁾ Khs 9 p. tammik. 63 §. — ²⁾ S:n 14 p. elok. 1,870 §. — ³⁾ S:n 15 p. toukok. 1,217 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 441 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. marrask. 2,519 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. tammik. 253 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 1,167 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. elok. 1,970 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. helmik. 359 §.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä kaupunginjohtajan toimenpiteen kehoittaa rakennustoimistoa hankkimaan kalliosuojiin alkuperäisten suunnitelmien mukaiset tai 0.75 cm:n levyiset ovet.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa rakennustoimistoa varustamaan Meilahden ja Meritullinkadun viemäritunnelit sisäänmenoaukoilla sekä rakennustoimiston ehdottamalla tavoin portailla, sirpaleseinillä, sirpalevarmoilla ovilla, tuulettajilla ja valaistuksella. Tarkoitukseen rakennustoimisto oikeutettiin käyttämään ennakolta kaupunginkassasta Meilahden tunnelia varten enintään 568,000 mk ja Meritullinkadun tunnelia varten enintään 184,000 mk.

Suomen messut osuuskunta oikeutettiin ³⁾ poistamaan väliaikaiset väestönsuojelulaitteet messuhallin ulkopuolelta ja korvauksena tästä käyttämään laitteista saatava puutavara.

Veikko Vaali oy. oikeutettiin ⁴⁾ purkamaan Kotkankadun talossa n:o 9 oleva väestönsuoja ja korvauksena tästä käyttämään suojasta saatava puutavara.

Ilmapommituksen uhrien avustaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä kaupunginjohtajan toimenpiteen järjestää Aleksis Kiven ja Kallion kansakouluissa väliaikaisen majoituksen ilmapommituksessa kotinsa menettäneille. Helsingin ja sen ympäristön työvalmiustoimistolle, jonka apua tällöin jonkun verran oli tarvittu, suoritettaisiin mahdollisesti pieni korvaus, jonka suuruuden kaupunginhallitus samalla oikeutti yleisjaostonsa määräämään.

Siirtoväen majoitus ja huolto. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kertomusvuoden kesäkuun 1 p:ään saakka jatkaa tilapäisen sotasiirtolaisten majoituspaikan ⁷⁾ ylläpitämistä koulumatkailutoimiston Fredrikinkadun 54:ssä olevan retkeilymajan huoneistossa lisäehdoin:

että majoituspaikan pesuhuoneiden ja mukavuuslaitosten puhtauteen kiinnitettiin entistä suurempaa huomiota;

että suuriin makuusaleihin sijoitettiin enintään 40 ja pienempiin enintään 7 henkilöä;

että joka päivä toimitettiin vuodevaatteiden perusteellinen tuuletaminen;

että suurten makuusalien lämpötila ei koskaan laskenut alle 16°; sekä

että majoitettavia oli helmikuun 1 p:stä alkaen enintään 94, mitä määrää sen jälkeen kuukausittain vähennettiin 20:llä siten, että majoittaminen kokonaan lopetettiin jo mainittuna kesäkuun 1 p:nä.

Entisen 3: 50 mk:n korvauksen henkilöä ja majoituspäivää kohden kaupunginhallitus edelleenkin päätti suorittaa.

Helsingin kaupungin siirtoväen majoitustoimiston laskujen maksamiseksi myönnettiin seuraavat rahamäärät: kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 1,750: 70 mk Raitiotie ja omnibus oy:n kuorma-autojen käyttämisestä ⁸⁾ sekä talousarvion ulkopuoliselta tililtä ⁹⁾ 4,071: 25 mk Sibelius-akatemian ikkunalasien kiinnittämisestä ¹⁰⁾ ja 24,111: 80 mk sähkölaitokselta lainattujen vuodevaatteiden turmeltumisesta suoritettavaa korvausta.

¹⁾ Khs 19 p. kesäk. 1,600 \$. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 1,166 \$. — ³⁾ S:n 27 p. maalisk. 834 \$. — ⁴⁾ S:n 5 p. kesäk. 1,437 \$. — ⁵⁾ S:n 17 p. heinäk. 1,776 \$; ks. tämän kert. s. 217. — ⁶⁾ Khs 23 p. tammik. 215 \$. — ⁷⁾ Ks. v:n 1940 kert. s. 308. — ⁸⁾ Khn jsto 9 p. tammik. 3,029 \$. — ⁹⁾ S:n 27 p. helmik. 3,230 \$. — ¹⁰⁾ Khs 23 p. tammik. 217 \$.